

Årsredovisning 2025

Botaniska trädgården

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
1.1	Hänt under året	5
2	Verksamhet	6
2.1	Regional utvecklingsstrategi.....	8
2.2	Mål från regionfullmäktiges budget	8
2.2.1	Mål: Västra Götalandsregionen ska verka för en minskad miljö- och klimatpåverkan i Västra Götaland.....	8
2.2.1.1	Fokusområde: Den biologiska mångfalden ska stärkas.....	8
2.2.1.1.1	Uppdrag: Botaniska ska utveckla bevarandearbetet med västsvenska hotade arter och därigenom nå högsta ackrediteringen enligt BGCI.....	9
2.2.1.1.2	Uppdrag: Botaniska ska öka forskningen och tydliggöra sin roll som forskningsinfrastruktur, med digitaliserade och väl dokumenterade växtsamlingar.....	10
2.2.2	Mål: Bygga kompetens - för kompetensförsörjning och livslångt lärande	13
2.2.2.1	Fokusområde: Kraftsamla för fullföljda studier.....	13
2.2.2.1.1	Uppdrag: Botaniska ska utbilda barn och unga i naturvetenskap samt sprida kunskap om betydelsen av en stärkt biologisk mångfald.....	13
2.2.3	Mål: Ett fritt, rikt och starkt kulturliv i hela Västra Götaland	16
2.2.3.1	Fokusområde: Stärk Västra Götalandsregionens arbete med demokrati och yttrandefrihet	16
2.2.3.2	Fokusområde: Vidgat deltagande	16
2.2.3.3	Uppdrag: Botaniska ska förstärkas som hållbart besöksmål året runt genom projekt "Nya växthus och besökscentrum"	16
2.3	Regiongemensamt	18
2.3.1	Inköp	19
2.3.2	Säkerhet och beredskap.....	19
2.3.3	Intern kontroll	19
2.3.4	Uppföljning av verksamhet som lämnat över till privata utförare	19
3	Medarbetare	20
3.1	Mål från regionfullmäktiges budget	20
3.1.1	Mål: Västra Götalandsregionen ska vara en ledande och attraktiv arbetsgivare med konkurrenskraftiga löner och ett hälsofrämjande ledarskap som grund	20
3.1.1.1	Fokusområde: Fortsatt arbete med konkurrenskraftiga löner	20
3.1.1.2	Fokusområde: Arbetet med att nå normtal för antal medarbetare per chef ska följas för att förutsättningar för första linjens chef ska förbättras.....	20
3.1.2	Mål: Medarbetares arbetsmiljö ska förbättras genom satsning på återhämtning och avlastning och inflytande över sin arbetsmiljö	21
3.1.2.1	Fokusområde: Ta bort onödiga administrativa uppgifter för medarbetare	21

3.2	Arbete mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier	22
3.3	Personalvolym och personalstruktur.....	22
3.4	Sjukfrånvaro	22
3.5	Årlig uppföljning SAM	22
4	Hållbarhet.....	23
4.1	Mål från regionfullmäktiges budget	23
4.1.1	Mål: Ökad målpåfyllelse för Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål.....	23
4.1.2	Övergripande mål/område: Resurseffektivt och giftfritt.....	23
4.1.3	Övergripande mål/område: Låg klimatpåverkan.....	24
4.1.4	Övergripande mål/område: Främjad biologisk mångfald och hållbara ekosystem	24
4.1.5	Övergripande mål/område: Miljöledningssystem	25
4.1.6	Fokusområde: Öka Västra Götalandsregionens positiva påverkan på god hälsa, jämlikhet och delaktighet enligt Mål för social hållbarhet 2030	26
4.1.7	Övergripande mål/område: God hälsa och välbefinnande	26
4.1.8	Övergripande mål/område: Jämlikhet och lika rättigheter	26
4.1.9	Övergripande mål/område: Tillit, trygghet och delaktighet	26
5	Ekonomi.....	26
5.1	Resultat	27
5.1.1	Verksamhetens intäkter	27
5.1.2	Verksamhetens kostnader	28
5.2	Investeringar.....	29
5.3	Eget kapital och obeskattade reserver	30
6	Finansiell rapportering.....	30

Bilagor

Bilaga 1: Bokslutsdokument RR KF BR

Bilaga 2: Bokslutsdokument NOTER

1 Sammanfattning

Botaniskas verksamhet har i stort följt plan under året och bedömningen är att alla mål och uppdrag inom område *Verksamhet* kommer att nås. Den världsledande resesajten Tripadvisor gav Botaniska utmärkelsen Travellers Choice, vilket innebär att vi är med bland de 10% som har högst betyg internationellt bland besöksmål. Våra besökssiffror visar att vi har haft cirka 620 000 besökare. Under året har ombyggnation i Klippträdgården färdigställt, vilket förbättrat både säkerhet och odlingsmöjligheter.

Botaniska fortsätter sitt arbete med det lokala bevarandet av hotade arter, med uppodling och utsättning av plantor från vildinsamlade fröer av martorn, drakblomma och mosippa. Botaniskas forskningsinsats har intensifierats i och med beslut av Botaniskas första forskningsstrategi. Den pedagogiska verksamheten har genomfört 376 lektioner med cirka 20 olika teman för barn från fyra år och uppåt. Ett 30-tal publika evenemang har genomförts i trädgården under året. Arbetet med projekt *Nya växthus och besökscentrum* fortskrider, och Botaniska kan börja flytta in i de nya växthusen den 1 maj 2026. Botaniska har inte haft möjlighet att genomföra planerat arbete kring kris och beredskap under året på grund av resursbrist.

Botaniska arbetar för att vara en ledande och attraktiv arbetsgivare. Vi har haft stort söktryck på våra rekryteringar som genomfördes under sommaren, vilket är mycket positivt. Vi ser dock att lönefrågan fortsatt behöver prioriteras. Botaniska har också fortsatt utmaningar med arbetsmiljön i de gamla befintliga växthusen, kallade evakueringsväxthus, där växtsamlingarna finns under tiden som nya växthus byggs. Detta är anledningen till att tre mål/fokusområden inom område *Medarbetare* endast bedöms uppfyllas delvis.

För 2025 visar Botaniska ett ackumulerat resultat på 0,02 miljoner kronor och en (positiv) budgetavvikelse på 0,02 miljoner kronor.

Foto från Botaniskas vårplantering föreställande en fredsduva, som fick stor spridning på sociala medier.

1.1 Hänt under året

Januari - inget publikt evenemang.

Februari - Potatisutställningen *Älskade knöl* gjordes tillsammans med mat- och trädgårdsinspiratören Hannu Sarenström. Fick fin uppmärksamhet i media och drog mycket folk. Sportlovsaktivitet med potatistryck. Växthusprojektet uppmärksammandes med en längre artikel i GP.

Mars - Ett längre reportage om vikten av artkunskap med Botaniskas intendent Stina Weststrand sändes i SR, God morgon världen. Ett inslag som nådde ut till en bredare publik, inte enbart till redan naturintresserade.

April - Hanami firades för elfte året i rad i trädgården. Botaniska medverkade på Vetenskapsfestivalen. Öppet hus hölls bakom kulisserna i löksamlingarna och under påsklovet ordnades tipspromenad om frukt och bär.

Maj - Bioblitz genomfördes under Biologiska mångfaldens dag i Angered. Allmänhet bjöds in att tillsammans med experter gå på artletarjakt. Nya konstverk, föreställande de hotade arterna martorn och ostronört, kom på plats i Klippträdgården för att sätta ljus på Botaniskas bevarandearbete. Trädgårdsamatörernas växtmarknad var på plats liksom kalligrafiutställningen *Naturen och de fem elementen*.

Juni – Utställningen *Opera Flora*, ett samarbete med Göteborgsoperan, lyfte växtfärgning som ämne. Växtfärgade kostymer visades och kopplade an till färgväxter ute i trädgården. Hagabadets årliga Yogaevent samlade tusentals i trädgården. Bonsaiutställning i Stolpboden.

Foto från utställningen Opera Flora.

Juli – inget publikt evenemang.

Augusti - Evenemanget *Örter i hus och hem* hölls i Örtagården under Örtagårdens dag. I samarbete med Svenska Örtasällskapet. Botaniska deltog på scen under Frihamnsdagarna med föredrag om framtida träd och vikten av artkunskap i samhället. Den världsledande resesajten Tripadvisor gav återigen Botaniska utmärkelsen Travellers Choice.

September – Utställningen *Äpplen och päron* med sortbestämning hölls i Stolpboden.

Oktober – En dag om svampar arrangerades i trädgården med inslag som föreläsningar, svamppromenad, sortbestämning och tillagning av svamp m.m. Höstlovsaktivitet med plantering av lökar i väntan på våren. I Galleri floras rike visades fotoutställningen *Ett tacke av tröst* av konstnären Nina Sinkkonen Kotala.

November – Göteborgsslöjdarnas var på plats med sin julmarknad. I samarbete med Trädgårdsresans bjöds samtidigt in till högläsning av Viktor Rydbergs verk i Botaniska paviljongen.

December – Utställningen *Sådan kärlek till blommor* lyfte fram äldre botaniska illustrationer som en gång donerats till trädgården. Årets Instagram-julkalender lyfte fram julens växter för att sprida såväl botanisk kunskap som kulturhistoria.

2 Verksamhet

Botaniskas verksamhet utgår från den fantastiska trädgården, som med 75 hektar och dryga 20 000 accessioner är en av de större botaniska trädgårdarna i världen. Att sköta och gestalta de levande samlingarna av växter i arboretet, växthusen och ute i trädgården är helt centralt för allt annat som genomförs.

Under våren färdigställdes ombyggnationer i Klippträdgården, vilket förbättrat både säkerhet och odlingsmöjligheter. Ny eldragning i entréområdet och kamerabevakning av bakomytor har ökat funktion och trygghet. En ny upplagsyta har skapats för att möta behovet av förvaring. Butiken har haft ökad försäljning, delvis tack vare utställningar och längre öppettider.

Under försommaren drabbades woodlandområdena av larvangrepp som tillfälligt påverkade trädens krontak, men återhämtningen blev god. Kraftiga regn visade den goda effekten av tidigare dagvattenåtgärder, men fler insatser planeras. Lusthuset i Örtagården restaurerades och arbetet med Japanskjulet slutfördes senare under året. Vi har även påbörjat odlingsförsök med torvalternativ och hållit två pilotworkshops för framtagning av en gestaltungsplan, med fokus på Japan- och Koreadalen samt Örtagården.

Foto från Klippträdgården.

Hösten innebar slutanläggning kring Lökträdgården och Bergshuset samt avveckling av vildrosområdet, vilket ger framtida utvecklingsmöjligheter. Vildrossamlingen har till större del överlåtits till Trädgårdsföreningen i Göteborg, men en del accessioner sparas på andra områden i trädgården. Säsongsfloreten har bytts ut och planeringen för kommande år är igång. Slutet på året har också som vanligt inneburit omfattande invintringsarbete och omplantering av löksamlingar.

Botaniska har deltagit i utbildningssatsningen *Hållbar skötsel och odling i ett föränderligt klimat* och varit värd för en nationell träff. Projektet *Hållbart säsongsflor* har slutrapporterats och varumärkesarbetet har fördjupats.

Besöksupplevelsen har stärkts genom utökad vinterbelysning, delvis finansierad av Botaniskas vänner. Vi har även medverkat i VGR-projektet *Gröna sjukhusmiljöer* för att främja hälsa och biologisk mångfald vid vårdinrättningar. Botaniska trädgårdspodden har fortsatt att sprida kunskap om växtvärldens mångfald.

Uppföljning av mål och uppdrag

I redovisningen nedan så rapporteras Botaniskas insatser under den lägsta nivån, dvs under respektive uppdrag (i grönt på bilden nedan).

Illustration över regionfullmäktiges mål och fokusområden samt Botaniskas inriktning och uppdrag från miljö- och regionutvecklingsnämnden från år 2025.

2.1 Regional utvecklingsstrategi

Botaniskas arbete med den regionala utvecklingsstrategin sker främst genom aktiviteter som redovisas under avsnitt 2.2 med underrubriker.

2.2 Mål från regionfullmäktiges budget

2.2.1 Mål: Västra Götalandsregionen ska verka för en minskad miljö- och klimatpåverkan i Västra Götaland

Måluppfyllelse

- Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Botaniska bedömer att målet kommer att uppfyllas och redovisar sina insatser under uppdragen:

2.2.1.1.1 Uppdrag: Botaniska ska utveckla bevarandearbetet med västsvenska hotade arter och därigenom nå högsta ackrediteringen enligt BGCI.

2.2.1.1.2 Uppdrag: Botaniska ska öka forskningen och tydliggöra sin roll som forskningsinfrastruktur, med digitaliserade och väl dokumenterade växtsamlingar.

2.2.1.1 Fokusområde: Den biologiska mångfalden ska stärkas

- Fokusområdet kommer att uppnås/Fokusområdet är uppnått

Botaniska bedömer att målet kommer att uppfyllas och redovisar sina insatser

under uppdragen:

2.2.1.1.1 Uppdrag: Botaniska ska utveckla bevarandearbetet med västsvenska hotade arter och därigenom nå högsta ackrediteringen enligt BGCI.

2.2.1.1.2 Uppdrag: Botaniska ska öka forskningen och tydliggöra sin roll som forskningsinfrastruktur, med digitaliserade och väl dokumenterade växtsamlingar.

2.2.1.1.1 Uppdrag: Botaniska ska utveckla bevarandearbetet med västsvenska hotade arter och därigenom nå högsta ackrediteringen enligt BGCI

● Uppdraget kommer att uppnås/är uppnått

Botaniska fortsätter sitt arbete med det lokala bevarandet av hotade arter. Uppodling och utsättning av plantor har gjorts från vildinsamlade fröer av martorn, drakblomma och mosippa.

Arbete har genomförts under våren för att samla ihop allt material som krävs för att ansöka om en ny ackreditering hos BGCI, Botanic Gardens Conservation International. En sådan ansökan har därefter lämnats in i en första version.

Botaniskas fröbank är under uppbyggnad. Media har uppmärksammat frågan. Projekt *Wild Out West - artbevarande för naturrestaurering* har startat upp tillsammans med Naturbruksförvaltningen, Nordens Ark, Sportfiskarna och Naturhistoriska museet. Projektet avser metodutveckling och kunskapspridning kring integrerat ex/in situ-bevarande och restaurering.

Foto från frörensning.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Antal kurerade			9 520

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
accessioner det senaste året			
Antal accessioner i databas	19 836	20 215	20 227

Antal kurerade accessioner är en ny indikator från och med 2025, därav att utfall för tidigare år inte rapporteras.

Förenklat betyder kurerat att bestämma om, införliva och gallra växtmaterial som ingår i samlingsdatabasen. En accession är en växtpost med ett unikt nummer som gör att vi kan följa och bevara växters historia, ursprung och utveckling i trädgården.

2.2.1.1.2 Uppdrag: Botaniska ska öka forskningen och tydliggöra sin roll som forskningsinfrastruktur, med digitaliserade och väl dokumenterade växtsamlingar

● Uppdraget kommer att uppnås/är uppnått

Botaniska har under året intensifierat forskningssatsningen och bland annat beslutat Botaniskas första officiella forskningsstrategi. Forskningsstrategin slår fast att vårt forskningsuppdrag är att **bidra till upptäckt, bevarande, uppskattning och hållbar användning av växternas mångfald** och listar följande fyra prioriterade områden för forskning:

1. Upptäcka, dokumentera och förstå biodiversitet
2. Bevara biodiversitet för en osäker framtid
3. Nyttja biodiversitet för ekosystemfunktion
4. Samhälls- och beteendevetenskap relaterad till Botaniskas uppdrag

Botaniska driver ett antal olika forskningsprojekt eller projekt med forskningsanknytning. Flera nya forskningsansökningar har arbetats fram under perioden och en kartläggning av relevanta utlysningar och finansierare tagits fram.

Botaniskas pågående forsknings- och utvecklingsprojekt i urval

- Fytosaneringsprojekt, där en salixplantering har anlagts som ska användas för fytoemediering, alltså undersöka salixens förmåga att ta upp tungmetaller ur marken.
- Expbio-ängen har blommat för första året. Denna har anlagts som en del i ett forskningsprojekt där det undersöks huruvida pollinerande insekter föredrar en inhemsk fröblandning av ängsväxter, eller en utländsk.
- I projektet "*Dispersal: an engine of evolutionary diversification*", har en doktorand anställts vid Göteborgs universitet och insamlingar av växtmaterial i Sydafrika och Medelhavsområdet kommit igång.
- Lansering av "the Food Plant Initiative" (FPI), ett globalt samarbete mellan fröbanker och botaniska trädgårdar, i samband med konferenser i New York, Rom och Lima.
- En ny art av Hymenodictyon (Rubiaceae, kaffefamiljen) från norra Madagascar har beskrivits.
- Inom EU- projektet "Transforming European Taxonomy through Training, Research and Innovations (TETTRIs)" har Botaniska haft rollen att undersöka vilken kompetens som finns på området i Norden samt hur kunskapen om behovet av denna kompetens kan stärkas vid myndigheter

och lärosäten.

- Utvärdering av olika arters kolupptag samt kolinlagring.
- Screening av torktolerans (xylem cavitation) hos trädarter.
- Utvärdering av torktolerans hos olika provenienser av ölandstok.
- Designad urban grönska för en hälsosam livsmiljö
- Botaniska deltar med expertis i samband med projektering av en ny ackrediterad botanisk trädgård, Arctic Botanic Garden, vid Storklinten i Bodens kommun.

Foto från fyto Remedieringsprojektet där salix planterats.

Analys av samlingarna i botaniska trädgårdar

I början av året publicerades en artikel i Nature (Cano et al 2025) där Botaniska är medförfattare. Artikeln beskriver resultatet av en analys av ett stort antal botaniska trädgårdars samlingars data under 100 år. Resultatet visar att Botaniskas samling håller högsta kvalitet som forskningsinfrastruktur. Dessutom sker uppdateringen av våra data de senaste året i en takt som gör att samlingens sanna status speglas på bättre sätt än tidigare (se indikatorn ovan för hur många accessioner som kurerats). Artikeln har fått stort genomslag i det internationella nätverket av botaniska trädgårdar och strategier för hur arbetet kan utvecklas diskuteras bland annat inom *International Advisory Committee*, där Botaniska är representerat.

Samarbeten

Under året har vi också haft samverkan med flera andra botaniska trädgårdar. Bland annat har vi haft besök från Tübingen botaniska trädgård och diskuterat samarbetsmöjligheter kring våra *Dionysia*-samlingar.

Samarbetet inom European Botanic Gardens Consortium (EBGC) har varit särskilt intensivt under 2025, i och med att den 10:e upplagan av konferensen Eurogard hölls i Rom i september. Ett flertal medarbetare deltog och höll föredrag samt arrangerade workshops.

Konferensen Swedish Biodiversity Symposium hölls i Göteborg och där deltog flera medarbetare som arrangörer och ledare av workshops, presentatörer, utställare samt guider vid visningar av trädgården. Konferensen på temat "Transformative Change" lockade 400 deltagare och är den första i sitt slag i Sverige genom att vända sig till såväl forskare, politiker, tjänstemän som civilsamhället.

Det nystartade Nordiska nätverket för botaniska trädgårdar har tecknat ett avtal med Millennium Seed Bank (MSB) för att under de kommande tre åren gör insamlingar av fröer i Arktis, för detta ändamål gjordes två rekognoseringsresor i år till Tarfala respektive Boden på MSBs bekostnad.

Foto av Botaniskas dionysiasamling, den finaste och mest kompletta samlingen av dionysosvivor i hela världen.

Samverkan med Göteborgs universitet

Botaniska trädgården har sedan länge ett nära samarbete med Göteborgs universitet. Det finns ett samarbetsavtal och ett Samarbetsråd. Under året har fyra möten genomförts med Samarbetsrådet. Ämnen som har diskuterats har varit gemensamma forskningsansökningar och projekt. Ett studiebesök har genomförts vid Dacapo och Hantverkslaboratoriet i Mariestad.

Insamlingsresor

En insamlingsresa till sydöstra USA genomfördes i augusti för att samla växter till Botaniska. Fokus låg på Blue Ridge Mountains och områden i Georgia och North Carolina, där flera unika arter identifierades. Insamlingen ger möjlighet att visa dessa växter i odling framöver.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Antalet vetenskapliga publikationer på	33	43	46

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
internationell nivå			
Antal citeringar av Botaniskas dataset i GBIF			44

Det saknas utfall för indikatorn antal citeringar av Botaniskas dataset i GBIF för år 2023 och 2024.

2.2.2 Mål: Bygga kompetens - för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Måluppfyllelse

- Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Botaniska bedömer att målet kommer att uppfyllas och redovisar sina insatser under uppdraget:

2.2.2.1.1 Uppdrag: Botaniska ska utbilda barn och unga i naturvetenskap samt sprida kunskap om betydelsen av en stärkt biologisk mångfald.

2.2.2.1 Fokusområde: Kraftsamla för fullföljda studier

- Fokusområdet kommer att uppnås/Fokusområdet är uppnått

Botaniska bedömer att målet kommer att uppfyllas och redovisar sina insatser under uppdraget:

2.2.2.1.1 Uppdrag: Botaniska ska utbilda barn och unga i naturvetenskap samt sprida kunskap om betydelsen av en stärkt biologisk mångfald.

2.2.2.1.1 Uppdrag: Botaniska ska utbilda barn och unga i naturvetenskap samt sprida kunskap om betydelsen av en stärkt biologisk mångfald

- Uppdraget kommer att uppnås/är uppnått

Under 2025 har Botaniska fortsatt att vara en viktig resurs för skolor och allmänhet i Västra Götaland. Genom vår pedagogiska verksamhet har vi erbjudit lärande som stärker förståelsen för biologisk mångfald och hållbarhet, i nära koppling till läroplanen.

Lektioner och skolinsatser

Vi har genomfört 376 lektioner med cirka 20 olika teman för barn från fyra år och uppåt. Två nya lektionsupplägg utvecklades: *Vad händer när berget tar slut?* och *Mönster i naturen – en mångfald av möjligheter*. Utöver Göteborg har vi nått skolor i flera kommuner, bland annat Lerum, Borås och Skövde, där 25 lektioner erbjöds kostnadsfritt. Skolträdgården har engagerat fem klasser med låg målupplevelse eller särskilda behov, vilket motsvarar cirka 100 undervisningstimmar.

Evenemang och aktiviteter

Ett 30-tal publika evenemang har genomförts i trädgården under året. Hanami firades i april för elfte året i rad och lockade som vanligt tusentals människor till

trädgården. Andra återkommande inslag som *Örtagårdens dag*, utställningen *Äpplen och päron* samt *Trädgårdsamatörernas växtmarknad* varvades med nya inslag som till exempel *En dag om svampar och dess nytta och nöje*. I Galleri Floras rike hölls flera publikdragande utställningar. Mest uppmärksamhet fick potatisutställningen *Ålskade knöl* som gjordes i samarbete med trädgårds- och matinspiratören Hannu Sarenström, liksom utställningen *Opera Flora*, där vi i samarbete med Göteborgsoperan, lyfte temat växtfärgning. Nya konstverk, föreställande de hotade arterna *Ostronört* och *Martorn*, invigdes i Klippträdgården för att sätta ljus på Botaniskas bevarandearbete. I programmet har flertalet nya föredrag, som på olika sätt kopplar av till biologisk mångfald, hållits. Detsamma gäller visningar av trädgårdens olika områden. Under sportlov, påsklov och höstlov ordnades familjeaktiviteter som potatistryck, tipspromenad och lökplantering. Botaniska medverkade också i årets bioblitz i Angered i samband med Biologiska mångfaldens dag och under Frihamnsdagarna arrangerade vi två föredrag om framtidens hållbara träd och vikten av artkunskap. Botaniska deltog också i Vetenskapsfestivalen med aktiviteter både i skolprogrammet och det öppna programmet.

Foto från årets äppelutställning i Stolpboden.

Material för självständigt lärande

Vi har fortsatt att utveckla och låna ut vårt *På egen hand*-material, inklusive en ny ryggsäck med tema *Med sinnena i naturen* som nått skolor i Strömstad. Materialet *Kompost och kretslopp* har uppdaterats och blir tillgängligt igen våren 2026.

Fortbildning och samverkan

Botaniska har erbjudit fortbildning för blivande biologilärare och verksamma pedagoger, samt presenterat vår verksamhet vid flera nätverksträffar och konferenser. Vi har samarbetat med Göteborgs Konsthall kring lektionen *Mönster i naturen* och med Göteborgs universitet i projektet *Upptäckarklubben*.

Digital utveckling

Under året har vi reviderat vår hemsida för Barn & Skola, med ny struktur och sökfunktion som lanseras inför vårterminen 2026.

Biologisk mångfald i besökscentrum

Under året som gått har butiken i besökscentrum erbjudit ett brett sortiment som inspirerat till kunskap och praktisk handling för biologisk mångfald. Det har funnits litteratur med fokus på trädgård, djur och natur – inklusive titlar som lyfter viktiga frågor om biologisk mångfald. En del av böckerna har varit särskilt anpassade för barn, för att väcka intresse redan i unga år.

I sortimentet har det också funnits ett varierat urval av fröer såsom kvalitativa ängsfröer och ekologiska hortikulturella fröer. När det gäller utsäde, som vitlök och potatis, har utbudet primärt varit ekologiska alternativ för att bidra till minskad användning av bekämpningsmedel.

För trädgårdsintresserade som vill gynna pollinatörer har det funnits blommande perenner av hög kvalitet. Sortimentet har omfattat tidigblommande arter, såsom lungört och olika sippсорter, som är viktiga födokällor för säsongens första pollinatörer.

Projektet SamBio och EXPBIO – spridning av kunskap om biologisk mångfald

Under 2025 har Botaniska, genom projektet *SamBio* och *EXPBIO*, fortsatt att sprida kunskap om biologisk mångfald till barn, unga och allmänheten. *SamBio*, som leds av Göteborgs centrum för globala biodiversitetsstudier, GGBC, vid Göteborgs universitet och samlar 22 regionala aktörer, har skapat mötesplatser för erfarenhetsutbyte och utvecklat pedagogiska insatser. Vi har genomfört 42 lektioner med konceptet *Escape box Eken*, tagit fram elevmaterial och deltagit i studiedagar och fortbildningar för lärare. Ett nytt lärarmaterial om biologisk mångfald har färdigställts och publicerats, och vi har medverkat i planeringen av kommande utställningar och diskussioner om fortsättningsprojektet *SamBio 2.0*.

EXPBIO, som samlar åtta partners från fem länder, har haft fokus på att höja medvetenheten om biologisk mångfald i Nordsjöregionen. Botaniska leder arbetspaketet för utbildning och engagemang och har koordinerat aktiviteter som *Bioblitz Göteborg* där cirka 350 personer deltog och under ett dygn letade och kartlade olika arter inom ett visst geografiskt område, denna gång vid Lärjeåns dalgång i Angered. Vi har utvecklat nytt pedagogiskt material, genomfört lektioner och fortbildningar, samt spridit kunskap via artiklar, poddar, webinarier och konferenser. Projektet har också engagerat skolor genom satsningen *Så Vilda!*, där 3 000 elever från cirka 50 skolor deltog i praktiska odlingsaktiviteter och fick tillgång till filmer, lärarhandledningar och digitala kickoffs.

Genom dessa projekt har Botaniska stärkt samarbeten, utvecklat material och skapat inspirerande aktiviteter som ger barn, unga och pedagoger kunskap, känsla och kraft att värna biologisk mångfald.

Varumärkesarbete

Under det gångna året har Botaniska arbetat med att utveckla en ny varumärkesplattform. Plattformen ska hjälpa Botaniska att tydliggöra vår roll, vårt uppdrag och inte minst vara ett verktyg i att sprida kunskap om betydelsen av en stärkt biologisk mångfald.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Antal genomförda lektioner			128
Antal pedagoger i fortbildning			169
Antal barn i andra pedagogiska aktiviteter	5 500	4 252	3 931

De två översta indikatorerna redovisas per tertial. Korrekt utfall för helår är:

- Genomförda lektioner 2023: 232, 2024: 360 och 2025: 372.

- Antal pedagoger i fortbildning 2023: 390, 2024: 230 och 2025: 259.

2.2.3 Mål: Ett fritt, rikt och starkt kulturliv i hela Västra Götaland

Måluppfyllelse

- Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Botaniska bedömer att målet kommer att uppfyllas och redovisar sina insatser under uppdraget:

2.2.3.3 Uppdrag: Botaniska ska förstärkas som hållbart besöksmål året runt genom projekt "Nya växthus och besökscentrum".

2.2.3.1 Fokusområde: Stärk Västra Götalandsregionens arbete med demokrati och yttrandefrihet

- Fokusområdet kommer att uppnås/Fokusområdet är uppnått

Botaniska bedömer att målet kommer att uppfyllas och redovisar sina insatser under uppdraget:

2.2.3.3 Uppdrag: Botaniska ska förstärkas som hållbart besöksmål året runt genom projekt *Nya växthus och besökscentrum*.

2.2.3.2 Fokusområde: Vidgat deltagande

- Fokusområdet kommer att uppnås/Fokusområdet är uppnått

Botaniska bedömer att målet kommer att uppfyllas och redovisar sina insatser under uppdraget:

2.2.3.3 Uppdrag: Botaniska ska förstärkas som hållbart besöksmål året runt genom projekt *Nya växthus och besökscentrum*.

2.2.3.3 Uppdrag: Botaniska ska förstärkas som hållbart besöksmål året runt genom projekt "Nya växthus och besökscentrum"

- Uppdraget kommer att uppnås/är uppnått

Arbetet med projekt *Nya växthus och besökscentrum* fortskrider. Peab som är totalentreprenör och förvaltningen för fastighet, stöd och service som är

byggherre har under våren 2025 kommit till en förlikning i förseningen av tidsplanen för etapp 2, med nytt kontraktsdatum till 27 mars 2026 för slutbesiktning. Det innebär att Botaniska kan börja flytta in i de nya växthusen den 1 maj 2026. Inflyttning sker under fyra månader och därefter påbörjas bygget av etapp 3. Totalt blir det en påverkan på den slutgiltiga tidsplanen som innebär att ett nytt slutdatum för den tredje etappen är 30 april 2028.

Under augusti monterade Peab de sista glasrutorna och arbetet fortgår med invändiga installationer. Botaniska har blivit beviljade medel från Hasselbladsstiftelsen, 2 miljoner kronor för den pedagogiska verksamheten i växthuset och 2 miljoner för utrustning till filmsalen i besökscentrum.

Foto från projekt Nya växthus och besökscentrum, november 2025.

Botaniska har arbetat med planering inför inflyttning i de nya växthusen, bland annat har trädgårdsmästare varit i Kew för att skaffa sig större kunskap och erfarenhet kring växtflytt. En eldriven kompaktlastare som kommer att användas till inflyttning och framtida arbeten i växthuset har inhandlats tack vare miljöväxlingspengar från Västra Götalandsregionen. Upplevelsemål har tagits fram, vilka bygger på den nya varumärkesplattformen, Botaniskas långsiktiga mål och projektets huvudmål.

Löpande arbete med kommunikation om projektet har skett för att bygga förväntan hos våra besökare. Del 5 och 6 har tillkommit i vår filmserie om byggprocessen där vi dels kunnat berätta om växterna i evakueringsväxthuset och hur de förbereds för flytt, dels om framväxten av de högsta husen i etapp 2 som nu fått sista glasrutorna på plats. Staketvepor med visionsbilder har satts upp längs huvudvägen i trädgården och löpande inlägg om händelser i projektet har lyfts i sociala kanaler.

Botaniska i media

Under hela året har Botaniska synts återkommande i såväl nationell som regional och lokal media med genomgående positiv publicitet. I början av året

uppmärksammades växthusprojektet i en längre artikel i GP och SR *Godmorgon världen* sände ett längre inslag med vår medverkan om bristen på artkunskap. Under våren gav den tidiga blomningen upphov till många artiklar och inslag där våra experter fick uttala sig. SR Göteborg sände också direkt från trädgården en hel förmiddag och lyfte då både status i växthusprojektet, vår unika motivrabatt och den fullt blommande lökträdgården. Under sommaren fick också vår satsning på Sveriges första nationella fröbank för vilda växter stor uppmärksamhet i GP. Något som även lokalradion och SR *Naturmorgon* följde upp. Utöver det har våra medarbetare gästade *Naturpodden*, och branschtidningar har lyft flera av våra forskningsprojekt. I *Allt om trädgård* publicerades också ett stort höstreportage om Botaniska. Under året har dessutom både Hanami och flera av våra utställningar fått fin uppmärksamhet.

Utmärkelser

Den världsledande resesajten Tripadvisor gav återigen Botaniska utmärkelsen Travellers' Choice Awards. Utmärkelsen ges varje år till de platser i världen som får utmärkta betyg från besökare. Recensioner från miljontals Tripadvisor-resenärer placerar Botaniska som vinnare bland de 10 procenten bästa i världen.

Analys av besökssiffror

2025 har vi ökat antalet besök något i jämförelse med föregående år (ca: 620 000 år 2025 att jämföra med 608 000 år 2024). *Obs! Besökssiffran i nedan tabell visar endast antalet besökare i december månad respektive år.* Vi ligger fortfarande lite lägre än 2023 då vi var uppe på 660 000 med anledning av flera nyheter i trädgården och fler evenemang bland annat kopplade till stadens 400-årsjubileum.

Årets siffror sticker inte ut i statistiken utan följer en naturlig variation med flest besökare i april och maj följt av juni, juli och augusti i något varierande ordning. Våra normalår pendlar mellan 590 000-620 000. Antalet styrs av väder och evenemang i trädgården. Tydligt är att växthusbygget i trädgården intepåverkar antalet besök i trädgården.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Antal besökare trädgården	23 500	17 378	19 630
Antal följare på Facebook	33 750	34 779	36 000
Antal följare på Instagram	37 006	38 580	41 200
Antal följare Youtube	1 480	1 760	2 060

Notera att utfallet för antal besökare i trädgården i tabellen enbart är besökssiffrorna för december månad för respektive år. Utfall helår 2025 är ca 620 000 besökare, mot ca 608 000 besökare år 2024.

2.3 Regiongemensamt

Botaniska har deltagit i projekt om *Gröna sjukhusmiljöer* i samarbete med flera andra aktörer inom regionen, bl.a. Gröna rehab, Konstenheten och markförvaltaren. Projektet arbetade med Högsbo närsjukhus under våren och Skaraborgs sjukhus under hösten. Målet var att främja hälsan hos medarbetare,

patienter och besökare genom att öka användningen av grönområdena inklusive promenadslingor vid sjukhusen. Projektet skapade informationsskyltar om hälsa, biologisk mångfald, rörelse och konst samt skapade naturvårdsåtgärder såsom planteringar, lökängar, sandbäddar, risstaket samt fågelholkar i anslutning till promenadstigarna.

2.3.1 Inköp

Olika upphandlingar har genomförts inom projektet *Nya växthus och besökscentrum*, bland annat av odlingsbord, landskapsarkitekt och upplevelsedesign.

2.3.2 Säkerhet och beredskap

Botaniska har under året varit utsatt för ett antal incidenter i form av stölder, inbrott, inbrottsförsök samt skadegörelse/åverkan. Kameraövervakning på bakomliggande arbetsytor har införts och tagits i drift under första kvartalet. Alla incidenter som inträffar dokumenteras i en incidentrapport. Stölder och skadegörelser polisanmäls. Antal incidenter under året är 43.

Botaniska behöver genomföra en förnyad risk- och konsekvensanalys som brett tittar på våra olika risker, för att säkerställa att vi har en god planering för oförutsedda händelser. Det är exempelvis viktigt att värna våra unika växtsamlingar i växthusen så de inte tar skada eller dör vid ett plötsligt bortfall av vatten, elektricitet eller värme. Detta arbete har inte varit möjligt att genomföra under året, på grund av resursbrist. Dialog har förts med enheten för Säkerhet och beredskap om möjligheten att få del av de statliga medel kring kris och beredskap som tillfaller regionerna.

2.3.3 Intern kontroll

Uppföljning av kontrollmoment i Botaniskas interna kontrollplan genomförs i dialog med styrelsen enligt fastställd tidplan. Inga allvarliga avvikelser har noterats under året.

Vid sidan av styrelsens interna kontroll följer förvaltningen upp avvikelser i förvaltningsövergripande plan för egenkontroll enligt tidplan. Under tertial tre har två avvikelser noterats där åtgärder behöver vidtas. Det är kris- och beredskapsarbetet som inte har kunnat prioriteras inom Botaniska. Åtgärden handlar om att säkerställa mer pengar till arbetet. Den andra avvikelserna handlar om att evakueringsväxthusen drabbats av legionella. Sedan fyndet gjordes genomförs regelbunden provtagning av förvaltningen för fastighet, stöd och service. Samtliga nödvändiga åtgärder har vidtagits och verksamheten i växthusen pågår som vanligt.

Fortsatt är det viktigt att inom växthusprojektet noga följa risken att unikt växtmaterial dör samt hur arbetsmiljön för Botaniskas medarbetare påverkas.

2.3.4 Uppföljning av verksamhet som lämnat över till privata utförare

Denna rubrik är ej tillämplig.

3 Medarbetare

En ny organisation trädde ikraft den 1 maj, efter ett intensivt arbete med att forma den under våren. Den nya organisationen innebär att samtliga trädgårdsmästare samlas i en enhet, och samtliga intendenten i en annan enhet. Eftersom vi har många trädgårdsmästare har delat ledarskap införts på enheten.

3.1 Mål från regionfullmäktiges budget

3.1.1 Mål: Västra Götalandsregionen ska vara en ledande och attraktiv arbetsgivare med konkurrenskraftiga löner och ett hälsofrämjande ledarskap som grund

◆ Målet kommer delvis att uppnås/Målet är delvis uppnått

Botaniska arbetar för att vara en ledande och attraktiv arbetsgivare. Vi hade stort söktryck på våra rekryteringar under sommaren, vilket är mycket positivt. Vi ser dock att lönefrågan fortsatt behöver prioriteras. Detta är anledningen till att målet endast bedöms uppfyllas delvis. Personalomsättningen under året har varit högre än normalt vilket beror på pensionsavgångar.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Personalomsättning	0 %	5,7 %	13,2 %

3.1.1.1 Fokusområde: Fortsatt arbete med konkurrenskraftiga löner

◆ Fokusområdet kommer delvis att uppnås/Fokusområdet är delvis uppnått

Styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård fattade 2024 beslut om budget där en strategisk satsning på lönerna ingick. Bakgrunden till satsningen är den analys av BAS-befattningar och regionens målvärden för medellöner som gjordes 2022-2023. Satsningen har genomförts inom ramen för ordinarie löneöversyn. Satsningen har gett effekt och bedömningen är att inom ett par år kommer lönerna ligga i paritet med önskade medellöner enligt BAS-värdering i VGR utan fler extra satsningar. Yrkesgrupper som ligger lågt i förhållande till BAS-värdering är trädgårdsmästare och intendenten. Dessa grupper har prioriterats i årets löneöversyn.

3.1.1.2 Fokusområde: Arbetet med att nå normtal för antal medarbetare per chef ska följas för att förutsättningar för första linjens chef ska förbättras

● Fokusområdet kommer att uppnås/Fokusområdet är uppnått

Botaniska överstiger inte normtalet för antal medarbetare per chef. Flertalet chefer på Botaniska har tilläggsuppdrag utöver att vara första linjens chef och ligger därför på det nedre intervallet för antal underställda medarbetare (ca 10-15

medarbetare).

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Andel chefer med 10-35 underställda medarbetare (normtal)		60 %	60 %

3.1.2 Mål: Medarbetares arbetsmiljö ska förbättras genom satsning på återhämtning och avlastning och inflytande över sin arbetsmiljö

◆ Målet kommer delvis att uppnås/Målet är delvis uppnått

Botaniska har fortsatta utmaningar med arbetsmiljön i de gamla befintliga växthusen, kallade evakueringsväxthus, där växtsamlarna finns under tiden som nya växthus byggs. Planering för inflyttning i de nya växthusen pågår intensivt med fokus att ha en tillräcklig bemanning och en bra arbetsmiljö under flyttperioden maj-aug 2026. Allt planeringsarbete sker i dialog med medarbetarna. Sjukfrånvaron i förvaltningen har minskat de senaste åren enligt nedan.

Målet bedöms enbart som delvis nått eftersom arbetsmiljön fortsatt är delvis otillfredsställande.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Andel sjukfrånvaro av ordinarie tid (ackumulerat)	6,7 %	6,4 %	5,3 %

3.1.2.1 Fokusområde: Ta bort onödiga administrativa uppgifter för medarbetare

◆ Fokusområdet kommer delvis att uppnås/Fokusområdet är delvis uppnått

Förvaltningens bedömning är att målet delvis kommer nås. Orsaken är att vi har begränsad rådighet över området själva. Nedan beskrivs vad som uppnåtts under året.

Förvaltningen arbetar fortsatt med att identifiera behov av IT-kompetens och digitala system utifrån yrkesroll och arbetsuppgifter. Vi kan konstatera ett tydligt motsatsförhållande i fokusområdet att ta bort onödiga administrativa arbetsuppgifter samtidigt som flera av de regionala systemen innebär en allt större komplexitet och kunskapskrav för sällananvändaren. Under året har ett arbete pågått tillsammans med några av de mindre förvaltningarna i syfte att utreda om vi kan stötta varandra inom det administrativa området inom olika specialistområden, där det krävs en hög kompetens men arbetsuppgifterna utförs sällan. Utredningen har visat att det finns områden som vi kan samarbeta inom, och detta kommer nu fortsätta.

3.2 Arbete mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier

Förra årets medarbetarundersökning visade att 8% har varit utsatta för kränkande särbehandling på arbetet, detta är något under snittet för VGR. Antal som svarat att man vet hur man anmäler har ökat betydligt från förra mätningen. Inga anmälningar har rapporterats. Frågan tas också upp med alla medarbetare vid medarbetarsamtal.

3.3 Personalvolym och personalstruktur

Personalvolym

Nettoårsarbetare december	2025	2024
Månadsavlönad	51	50
Timavlönad	0	0
Totalt	51	50

Antalet nettoårsarbetare december 2025 var 51 vilket är något mer än år 2024 då motsvarande siffra var 50. De största personalgrupperna är trädgårdsmästare och botaniker. Den största orsaken till ökningen av nettoårsarbetare är att Botaniska har sökt och blivit beviljad medel för olika projekt som medfört fler anställningar. Antalet tillsvidare anställda medarbetare i december 2025 var 53.

Övertid för år 2025 var 0,74% av utförd tid under året. Det är samma nivå som 2024. År 2023 var siffran 1,14%.

3.4 Sjukfrånvaro

Akkumulerad sjukfrånvaro i procent januari-december 2025 var 5,3 % att jämföra med 6,4 % motsvarande period föregående år. Sjukfrånvaron har minskat med 1,4 procentenheter de tre senaste åren. Det har skett ett intensivt arbete med organisatoriska och sociala förutsättningar under 2025 vilket förhoppningsvis har påverkat sjukfrånvaron i rätt riktning.

3.5 Årlig uppföljning SAM

Årlig genomgång av det systematiska arbetsmiljöarbetet har genomförts gemensamt av chefer och skyddsombud. Under året har också en omfattande genomgång gjorts med hjälp av en checklista för fysisk arbetsmiljö. HR-chef har varit med på alla enheters arbetsplatsträffar och gått igenom checklistan som sedan sammanställts på förvaltningsnivå för att sedan prioritera åtgärder i samverkan med förvaltningens samverkansgrupp. Bedömningen av den årliga genomgången är att förvaltningen ligger mycket bra till i sitt arbetsmiljöarbete och kommer att fortsätta arbetssättet med genomgångar av checklistor på respektive enhet för att sedan sammanställa på förvaltningsnivå. Det område som kommer få mer fokus framåt är likabehandling och förebygga förekomst av kränkande särbehandling.

4 Hållbarhet

Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål, Mål för social hållbarhet 2030 och Miljömål 2030, antogs av regionfullmäktige 2021. Hållbarhetsmålen omfattar alla Västra Götalandsregionens nämnder och styrelser, förvaltningar och bolag. Nedan beskrivs arbetet med mål från regionfullmäktiges budget med bäring mot dessa.

4.1 Mål från regionfullmäktiges budget

4.1.1 Mål: Ökad måluppfyllelse för Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Förvaltningen bedömer att målet kommer nås. Se exempel på vad Botaniska gör under andra rubriker.

4.1.2 Övergripande mål/område: Resurseffektivt och giftfritt

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Förvaltningen bedömer att målet kommer nås. Botaniska arbetar på ett resurseffektivt och giftfritt sätt och bedömer mot bakgrund av det att målet uppnås för verksamheten. Exempel på vad vi gör inom Botaniska:

- Allt trädgårdsavfall komposteras och all producerad kompost används i verksamheten. Detta leder också till minskade inköp av jord och ev annat hit-transporterat odlingssubstrat.
- Botaniskas butik arbetar kontinuerligt för att öka andelen miljömärkta varor i butiken och skapa en tydlig miljöprofil.
- Botaniska tillämpar i första hand biologiskt växtskydd.
- Arbetet med att förbättra kemikaliehanteringen pågår kontinuerligt i form av inventering, utrensning, utredning om utbyte av produkter samt utvecklande av rutiner.

Foto från Botaniskas kompostområde, med trädgårdsmästare Anna-Carin Ek och servicetekniker Lars Troberg som är ansvariga för komposten.

4.1.3 Övergripande mål/område: Låg klimatpåverkan

- Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Förvaltningen bedömer att målet kommer nås. Botaniska arbetar för att få så låg klimatpåverkan som möjligt och bedömer mot bakgrund av det att målet uppnås för verksamheten. Exempel på vad vi gör inom Botaniska:

- Ytterligare robotgräsklippare har köpts in under året. Genom att använda robotklippare minskar vi på användning av större fossildrivna gräsklippare.
- Alla våra arbetsfordon förutom stortraktor och redskapsbärare är eldrivna och vi arbetar med att övergå till batteridrivna handredskap (t ex lövblås, grästrimmer). För övriga maskiner har vi där det är möjligt övergått till den fossilfria dieseln HVO100.
- Botaniska arbetar för att minska miljöpåverkan från tjänsteresor och följer Västra Götalandsregionens rese- och mötespolicy.
- Medarbetarna uppmuntras till ett hållbart resande till och från arbetet till exempel genom att Botaniska deltar i *En cykelvänlig arbetsplats*. Ett skåp för förvaring av cykelbatterier har uppförts och antalet platser för cykelparkering har utökats.

4.1.4 Övergripande mål/område: Främjad biologisk mångfald och hållbara ekosystem

- Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Förvaltningen bedömer att målet kommer nås. Botaniska redovisar arbetet under sina uppdrag från miljö- och regionutvecklingsnämnden, företrädesvis under rubrikerna 2.2.

Det kan noteras att Botaniska bidrar med att uppmärksamma frågan för besökare till trädgården. Under året har konstverken *Martorn* och *Ostronört visats* i Klippträdgårdsdammen. Dessa konstverk uppmärksammar att lokala arter är på väg att dö ut och det viktiga bevarandearbete som behövs för att hindra det, där Botaniska har en viktig del.

Foto på konstnärerna Erik Öberg och Mikaela Steby Stenfalk framför sina konstverk Martorn och Ostronört i Klippträdgårdsdammen.

4.1.5 Övergripande mål/område: Miljöledningssystem

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Förvaltningen bedömer att målet kommer nås. Botaniska miljödiplomerades under hösten 2023 och arbete har fortsatt i enlighet med de rutiner som finns inom förvaltningen i syfte att minska den interna miljöpåverkan. En egen revision av miljödiplomeringen har genomförts en gång och den andra ska genomföras inom kort. Lagbevakning miljö har genomförts under året.

4.1.6 Fokusområde: Öka Västra Götalandsregionens positiva påverkan på god hälsa, jämlikhet och delaktighet enligt Mål för social hållbarhet 2030

Fokusområdet kommer att uppnås/Fokusområdet är uppnått

Förvaltningens bedömning är att målet kommer nås. Botaniska fungerar som en positiv plats som ger återhämtning och glädje - så bara genom att finnas så påverkar vi de som besöker oss på ett positivt sätt.

4.1.7 Övergripande mål/område: God hälsa och välbefinnande

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Förvaltningens bedömning är att målet kommer nås.

Under våren deltog medarbetare från Botaniska som talare på en konferens om *One health*, ett tvärvetenskapligt och integrerat arbetssätt som syftar till att optimera och balansera hälsa hos människor, djur och miljö – eftersom dessa är nära sammankopplade och ömsesidigt beroende. Botaniskas chef talade också under *Biodiversity symposium* på samma tema under hösten.

Forskning visar att om man är i naturen innebär det en stressreducering och ett välbefinnande. I Botaniska hittar man en ordnad natur, så här finns heller inte risken för "biofobia", ett begrepp som börjat användas det senaste då det visar sig att det finns människor som är rädda för den vilda naturen.

4.1.8 Övergripande mål/område: Jämlikhet och lika rättigheter

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Förvaltningen bedömer att målet kommer nås.

4.1.9 Övergripande mål/område: Tillit, trygghet och delaktighet

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Förvaltningen bedömer att målet kommer nås.

5 Ekonomi

Året har inneburit både utmaningar och möjligheter för Botaniska. Förvaltningen prognostiserade ett underskott i tertiärrapporten för augusti månad, vilket ställde krav på ett aktivt arbete för att bibehålla en ekonomi i balans. Under årets sista månader har åtgärder vidtagits för att minska kostnader och öka intäkter, detta har inneburit en restriktiv hållning till nya utgifter, effektivisering av

resursanvändning samt prioritering av nödvändiga inköp. Åtgärderna har stabiliserat ekonomin, och god planering och flexibilitet är fortsatt viktigt.

5.1 Resultat

För verksamhetsåret 2025 redovisar förvaltningen ett mindre, positivt, resultat på 0,02 miljoner kronor.

Rapportrad	Utfall År 2025	Budget År 2025	Utfall Fg År 2024	Avvikelse utfall-budget	Förändring % utfall/utfall
Försäljning varor och tjänster	6,8	7,2	6,3	-0,4	8,4%
Driftbidrag	54,3	54,3	53,3	0,0	1,9%
Övriga intäkter och bidrag	16,1	12,6	13,7	3,4	17,3%
S:a Verksamhetens intäkter	77,2	74,1	73,3	3,0	5,3%
Personalkostnad inkl inhyrda	-46,7	-46,8	-42,8	0,1	9,1%
Material och varor	-6,3	-5,1	-6,9	-1,2	-8,4%
Lokal- och energikostnader	-8,2	-8,6	-8,3	0,4	-1,8%
Köp av tjänster	-9,2	-7,7	-8,2	-1,4	11,6%
Övriga kostnader	-3,2	-2,4	-3,3	-0,8	-2,2%
Av- och nedskrivningar	-3,3	-3,2	-2,5	-0,1	32,3%
S:a Verksamhetens kostnader	-76,8	-73,8	-72,0	-3,0	6,7%
Verksamhetens nettokostnader	0,4	0,3	1,3	0,0	-72,0%
Verksamhetens resultat	0,4	0,3	1,3	0,0	-72,0%
Finansiella intäkter	0,1	0,0	0,0	0,1	250 302,7%
Finansiella kostnader	-0,4	-0,3	-0,3	-0,1	76,7%
Årets resultat	0,0	0,0	1,1	0,0	-98,1%

5.1.1 Verksamhetens intäkter

Botaniskas intäkter visar en positiv avvikelse på 3 miljoner kronor. Denna ökning

beror främst på erhållna bidrag, bland annat för lönekostnader, samt projektintäkter från exempelvis EXPBIO och Sambio. Därutöver har fonduttag gjorts för insamlingsresor, avskrivningar för arbeten i Kulturträdgårdar, arbete med den visuella identiteten och inköp av sommarblommor. Även övriga intäkter såsom kursintäkter, guidningar och ersättningar har bidragit positivt. Tillsammans har dessa faktorer stärkt ekonomin och skapat utrymme för fortsatt utveckling, även om vissa poster är av engångskaraktär.

Besökscentrum har ökat försäljningen med 8,5 procent jämfört med föregående år, men den positiva utvecklingen är inte tillräcklig för att nå budgetnivån.

Antalet besökare är stabilt och någon större påverkan av pågående byggprojekt kan ej konstateras. En analys av frivilliga entréintäkter under perioden 2015–2025 visar däremot att färre personer betalar den frivilliga entréavgiften. Under året uppgick intäkterna från frivillig entré till 0,484 miljoner kronor (jämfört med 2015 har intäkten halverats). För att öka betalningsviljan har Botaniska satt upp fler skyltar i trädgården och beskrivit den frivilliga entréavgiften i det publika programbladet.

5.1.2 Verksamhetens kostnader

Förvaltningens kostnader visar en negativ avvikelse på 3 miljoner kronor, vilket främst beror på kostnader kopplade till projekt och andra oförutsedda utgifter. Botaniska har även högre kostnader för köp av tjänster än budgeterat. Bland dessa tjänsteköp ingår arbete med varumärket samt kostnader för ekonomichef och projektledare som ersättare efter en pensionsavgång.

Personalkostnaderna visar ett överskott jämfört med budget. Under året har vissa vakanta tjänster uppstått till följd av oförutsedda händelser, vilket frigjort medel och möjliggjort fler månader för säsongsanställda. Sammantaget har lägre personalkostnader balanserat ökade säsongsmånader.

Övriga kostnadsökningar avser bland annat färdigställande av lokalbehovsplan, utbildnings- och resekostnader samt IT-kostnader. Utöver dessa har obudgeterade kostnader tillkommit, såsom anpassningar av slänt vid restaurangen, renovering av tryckstegringspump, inköp av belysning/armaturer och nät till växthus och ny besöksräknare till Japandalen. Dessa utgifter har sammantaget påverkat resultatet negativt. Flera av kostnadsökningarna är hänförliga till långsiktiga behov och förbättringar, exempelvis lokalbehovsplanen och kostnader kopplade till anpassningar i utemiljön, vilket stärker verksamhetens framtida funktionalitet. Samtidigt har flera obudgeterade utgifter belastat resultatet negativt. Detta visar vikten av fortsatt god planering för att skapa stabila förutsättningar framåt.

El och fjärrvärme samt jord och massor har haft lägre kostnader än budgeterat, vilket delvis har motverkat de negativa avvikelserna. Även nyttjandet av köpta interna tjänster inom fastighetsöverenskommelsen har varit lägre än planerat, vilket ytterligare har bidragit till att dämpa kostnadsökningen. Dessa besparingar har tillsammans minskat den totala kostnadsökningen och skapat ett visst utrymme för att hantera oförutsedda utgifter.

5.2 Investeringar

Förvaltningen har för året en investeringsram på 1,8 miljoner kronor fastighet och 3,3 miljoner kronor utrustning. En revidering skickades in tidigt under året för att sänka verksamhetens utrustning- och fastighetsram och under hösten togs även ett beslut i styrelsen att omfördela 0,3 miljoner kronor mellan ramarna.

Förvaltningen har även en investeringsram på 26,0 miljoner kronor för ägarstyrd följdutrustning kopplad till de nya växthusen. Denna ram har utnyttjats nästan fullt ut under året, där kostnaden för exempelvis assimilationsbelysningen (belysning för växterna) utgör en betydande del.

Investeringar 2025	Ack utfall 2025-12	Budget 2025	Budget- avvikelse
(mnkr)			
Utrustning:			
Möbler	0,1	0,2	0,1
Utrustning fröbank	0,7	0,7	0,0
Kameraövervakning, utrustning	0,2	0,3	0,0
Ekologilab mätutrustning	0,2	0,2	0,0
Skyltar och skyltmanual	0,1	0,2	0,1
Nya Bingar	0,1	0,1	0,0
Kompaktlastare	0,3	0,3	0,1
Amfiteatertrappa komplettering	0,2	0,3	0,1
Elmoped	0,1	0,1	0,0
Skylthållare	0,1	0,1	0,0
Vinterbelysning	0,1	0,3	0,1
Färdigställande bakomytor Etapp 2	0,1	0,3	0,2
Övrigt/ej beslutade	0,0	0,4	0,4
Totalt Utrustning	2,2	3,3	1,1
Växthusprojektet (ägarstyrd utrustning):			
Verksamhetens utrustningsinvesteringar (V)	16,6	17,0	0,4
Verksamhetens utrustningsinvesteringar (VB)	9,0	9,0	0,0
Totalt ägarstyrd utrustning	25,6	26,0	0,4
Fastighet (Styrelsen för fastighet och service):			
Eldragning belysning entré	1,0	1,1	0,1
Övrigt/ej beslutade	0,0	0,6	0,6
Totalt Fastighet	1,0	1,8	0,7

5.3 Eget kapital och obeskattade reserver

Förvaltningen redovisar ett mindre, positivt, resultat på 0,02 miljoner kronor, vilket tillförs det egna kapitalet. Därmed uppgår Botaniskas totala egna kapital till 0,7 miljoner kronor. Detta stärker den ekonomiska ställningen och ger en viss buffert för framtida satsningar.

6 Finansiell rapportering

Se bilagor.